

end hos Naia-Slægten, og Articulationen af Overkjæbebenet til forreste Rand af det forreste Pandebeen, ligesom hos *Vipera berus*, synes at retfærdiggjøre Opstillingen af denne Art i en egen Slægt, der beholder Navnet *Causus*.

Professor Zeise har fortsat sine Undersøgelser over Producterne af Acetonens Virkning paa Platinchlorid, hvoraf i forrige Aarsberetning blev givet et kortfattet Udtog. En Deel af denne Fortsættelse er vel meddeelt i en Afhandling, som alt er trykket for Selskabets Skrifter; men da det ei før er omtalt paa dette Sted synes det passende, for Sammenhængens Skyld, nu ogsaa deraf i Korthed at omtale det vigtigste.

Med Ammoniak, der, (som bekjendt af Forfatterens tidligere Meddelelser) med Alcochlorplatin (det brændbare Chlorplatin *) giver en directe Forening, viser det nye Product, Forfatteren har kaldet *Acechlorplatin*, et Forhold, som i flere Henseender fortjener Opmærksomhed.

Maaden, hvorpaa disse Stoffer virke paa hinanden, er tildeels forskjellig ved forskjellige Smaaomstændigheder. Opløst i Acetone giver det ved Overmætning med Ammoniak et guult, flokket Legeme, uopløseligt i Æther, yderst tungopløseligt i reen Acetone, men let opløseligt i Alcohol og i Vand. Selv efter Fraskilling af al Ammoniak i Overskud er det alkalinsk, og dog giver det ved Kogning med Kalilud kun svage Spor af Ammoniaklugt. Vel giver en alcoholisk Opløsning deraf et rigeligt Bundfald med en alcoholisk Opløsning af Platinchlorid, men dette Bundfald er et kulstofrigt Legeme. Den oprindelige, ved Ammoniaken erholdte, Platinforbindelse forkuller sig først ved en stærk Hede. — Samtidigt med dette Stof faaes her et eget olieagtigt

---

*) Denne organiske Platinforbindelse, anmærker Forfatteren, har faaet flere Navne, tildeels efter en forskjellig Theorie om dens Sammensætningsmaade. *Berzelius* kalder den, overensstemmende med den af Forfatteren givne Forestillingsmaade om dens Natur, *Elayl-Platinchlorur*; og Forfatteren vilde uden Betænkning optage dette Navn, dersom det ei forekom ham, at en Benævnelse mere skikket til Dannelse af nu fornødne Navne for visse Producter af hiint Stof, indtil videre var at foretrække. Han har derfor valgt provisionisk at kalde det med Hensyn til dets Oprindelse, *Alcochlorplatin*, et Navn, der nu ogsaa af den Grund er at foretrække for det ældre (brændbart Chlorplatin), at ogsaa *Acechlorplatinet* er brændbart.

Legeme; saa at fölgelig hiint Stof, hvilket Forfatteren indtil videre betegner ved Udtrykket *Acechlorlatin-Ammoniak ved Acetone*, ikke indeholder Acechlorplatinets organiske Led i uforandret Tilstand.

De Forbindelser, som opstaae ved Virkningen af en alcoholisk, eller af en vandig Ammoniak-Oplösning, eller af Ammoniakluft for sig, paa Acechlorlatin, ere ved flere Forhold forskjellige saavel fra hin, frembragt i Acetone, som og indbyrdes, skjönt de alle i nogle Henseender vise sig beslægtede. Fornemmeligt fortjener at udhæves om Dannelsen af hine Foreninger, at den ei er ledsaget af hiint olieagtige Biprodukt, eller af noget andet dertil svarende; — og at dette dog ei er at tilskrive en Virkning af Ammoniak paa Acetone for sig, derom har Forfatteren overtydet sig ved særskilte Forsög.

Ogsaa med *Metaller* forholder Acechlorplatinet sig paa den vaade Vei anderledes end Alcochlorplatinet. Af en Oplösning af Acechlorlatin i Acetone udskille nemlig Kobber og Qvægsölv metallisk Platin, da derimod ved Alcochlorplatinet det organiske Led ledsager det udskilte Platin. Men det bör derhos mærkes, at hine, af Acechlorplatinet saaledes erholdte, nye Metalforbindelser, destrueres særdeles hurtigt, som det synes derved, at Platinet atter bemægtiger sig det organiske Led.

Gandske anderledes er Forholdet under samme og lignende Omstændigheder med *Phosphor*. Som bekjendt udskiller dette Legeme nogle Metaller af deres Salt- eller Haloid-Oplösungen, ligesom visse andre Metaller, skjönt det, overenstemmende med nogle ældre af Forfatteren alt meddelte Forsög, ei viser Ledeevne for Electriciteten. Muligt var det fölgelig, at dette Stof vilde forholde sig paa samme Maade med Acechlorplatinet, — et Forhold der saa meget mere vilde være interessant, som vor Kundskab om egentlig organisk-chemiske Phosphorforbindelser for Tiden er meget indskrænket.

Ved en i den Henseende anstilt Række af Forsög med en Oplösning af Acechlorlatin i Acetone, henstillet med Phosphor, har Forfatteren erholdt det uventede Resultat, at Phosphoret giver samtidigt deels en Forening med Platin og et organisk Stof, deels en metalfrie organisk Forbindelse, medens der tillige udskilles et, hverken Platin eller Phosphor, men derimod Chlor indeholdende organiske Stof. Det sidste er et olieagtigt Legeme, som kan fraskilles ved Fordampning; de to andre ere faste Legemer. Det förste er brunsort, det andet

guult. Disse kunne skilles fra hinanden ved Alcohol, hvori kun det gule er opløseligt. Begge ere uforanderlige i Luften; ved Ophedning i Destillerapparat destrueres de og give begge blandt andet i stor Mængde en kulagtig Masse, som, erholdt af det brunsorte Legeme, giver ved Forbrænding Platin, Phosphorsyre og Kulsyre, — erholdt af det gule derimod kun de to sidste. Begge opløses saa godt som ikke af Æther, og kun meget sparsomt af vandfrie, men derimod temmelig rigeligt i vandholdig Acetone, hvorved imidlertid det brune Legeme synes at lide en Destruction. — Ved Henstand af Acechlorplatin med en Opløsning af Phosphor i Æther dannes de samme Producter, men kun langsomt.

Disse Resultater indbøde nu Forfatteren til ligneude Forsøg med Alcochlorplatinet. Da dette, som han ved samme Leilighed fandt, giver med Æther en Opløsning, som holder sig uforandret selv ved langvarig Henstand, anvendte han fornemmeligt dette Opløsningsmiddel. Phosphoret virker her paa en aldeles analog Maade. Men de udskilte faste Legemer give tilsammen en gul Masse, hvoraf det i Alcohol opløselige er lysegult, det andet kun noget mørkere farvet, og de ere naturligviis ogsaa forskjellige fra de tilsvarende Producter af Acechlorplatinet i Henseende til Sammensætningen. Ved Anvendelse af en alcoholisk Opløsning synes Virkningen at være noget anderledes, thi det deraf udskilte er brunt.

Svoel giver saavel med Acechlorplatin, opløst i Acetone, som med Alcochlorplatin i Æther tilsvarende Phænomener og Sammensætninger; men dets Virkning er paa begge uden Sammenligning langsommere end ved Phosphoret, muligt en Følge af dets riagere Opløselighed i hine Liquida.

Forfatteren forsøgte nu ogsaa med Phosphor den ved Mercaptan og Qvægsölvoxid frembringelige Forening, som han har kaldet *Qvægsölmercaptid*, og fandt at ogsaa her indtræde lignende Virkninger og Forhold. — Rimeligviis vil det samme vise sig ved visse Xanthogensyresalte og andre lignende Foreninger; og der aabnes os saaledes herved Udsigter til en talrig Række af organiske Phosphorforeninger, hvilke sandsynligt ville bidrage til et nyt Lys ogsaa over Phosphorets og dermed nærmest beslægtede Grundstoffers Foreningslove og øvrige Natur*).

*) Ifølge en senere iagttagelse af Forfatteren dannes ogsaa ved Iltning af Phosphor i Ace-

Som alt berört i forrige Aars Beretning faaes ved Acetonens Virkning paa Platinchlorid i stor Mængde et brunsort Legeme af et harpixagtigt Udvoortes, hvilket Forfatteren foreløbigen har betegnet ved Navnet *Platinharpix*. Ogsaa derover har han fortsat sin Undersøgelse, og skjönt han endnu ei troer at have overvundet alle de Vanskeligheder, som ere forbundne med at faae ethvert af de mange, i hiin Masse indeholdte Stoffer i en saa reen Tilstand skilte fra hinanden, at det var hensigtsmæssigt at underkaste dem en kvantitativ Analyse, saa har dog de derhen rettede Forsög alt givet Resultater, som Chemikere neppe ville finde uinteressante. Af disse indskrænker man sig her til at fremhæve følgende:

Et alcoholisk Udtræk af Platinharpix giver ved at mættes med Ammoniakluft en rigelig Udskilling af et guult, pulverformigt krystallinsk Legeme, som indeholder, foruden det, der hidrører fra Ammoniaken, Platin, Chlor og et kulstofholdigt Legeme; og i Opløsningen forbliver, blandt andet et brunt organisk Stof, som kan udskilles ved Hjælp af Æther. Det sidste ligner ved sit Udvoortes aldeles Colophonium.

Det gule Legeme, befriet fra vedhængende Chlorammonium, er i Alcohol tungopløseligt, men ikke uopløseligt; og skjönt det ved stærk Op-hedning i Destillerapparat, under Forkulning giver Chlorammonium i stor Mængde, saa forraader dog en Opløsning deraf aldeles ikke Ammoniak ved Platinchlorid, eller Chlor ved salpetersyret Sölvilte, förend efter Destruction formedelst Salpetersyre; hvilket fölgelig lærer, at saavel Ammoniaken, eller, om man vil, Ammoniumet, som og Chloret deri befinde sig bundne paa den for de organiske Stoffer characteristiske Maade.

Ved den törre Destillation giver Platinharpix, befriet fra vedhængende Syre, blandt andet, et Destillat, bestaaende dels af et tyndflydende, dels af et olieagtigt Legeme, og derhos et Residuum af Kulplatin, ved Glands og övrigt Udvoortes meget liigt Steenkul. Kulstoffet kan kun meget vanskeligt bortbrændes i Luften.

Ved Forsög over Forholdet mellem Mængden af anvendt Platinharpix og erholdt Platinkul, samt mellem Mængden af Platin og Kulstof i dette, har

---

tone og flere lignende Stoffer, organiske Phosphor-Forbindelser: han fortsætter sine Undersögelser, over dette, fra flere Sider lærerige Forhold.

Forfatteren fundet, at denne Art af Platinkul indeholder mod 1 Atom Platin paa det nærmeste 19 Atomer Kulstof, og at Platinharpix kun indeholder 19,547 p. c. Platin, saa at det følgerigt er særdeles riigt paa det organiske Stof.

Udsættes Platinharpix, blandet med en stor Mængde Kalkhydrat, eller med vandfrie Kalk i et Destillerapparat for en stigende Hede, saa faaes, blandt andet et Destillat, som mod Slutningen er et lysebrunt, gjennemsigtigt, harpixagtigt Legeme, af en stærk Terpenthin-Lugt; og det herved erholdte Residuum befindes ligeledes, efter Fraskilling af Kalk og Chlorcalcium, at være Kulplatin.

Det rene Acechlorplatin giver ligeledes ved passende Brænding, ikke blot for sig anvendt, men ogsaa med Tilsætning af Kalk som Residuum ei metallisk, men kulstofholdigt Platin; og skjönt det förste (som forhen anmærket) let forklares ved den af Forfatteren givne Formel for Acechlorplatinet $[(Pt Cl^2 + C^3 H^4) + (H^2 O + C^3 H^4)]$, saa synes dog det anomale Forhold med Kalk at antyde, at Platinet ikke er umiddelbart i Forening med Chlor, men at dette sidste udgjör en Deel af det organiske Led i disse Sammensætninger. Ogsaa bör mærkes at denne Omstændighed kan tjene til Forklaring af hiint anomale Forhold med salpetersyret Sölvilte, hvilket ei blot finder Sted ved det gule Legeme, erholdt ved Ammoniak af Platinharpix, men ogsaa ved flere herhenhörende Forbindelser, som ved en anden Leilighed skulle blive omtalte.

Professor Eschricht meddeelte Hovedresultaterne af sine Undersögelser over *Salperne* i Almindelighed og *Salpa cordiformis* i Særdeleshed, hvilke udförligere ville vorde meddeelte i Selskabets Skrifter.

Indenfor den ydre gjennemsigtige Skal ligger 1) Aandesækken 2, 3) to seröse allukkede Sække mellem den og Skallen, 4) Fordöielseshulen og 5) Kiimstokhulen. *Aandesækkens* to Aabninger have begge en meget uddannet *Klap* med flere særegne Muskler; disse saavelsom de 5 Par bælteformede *Aandemusklers* bestaae af Trevler med overordenlig tydelige *Tverstriber*, hvilke hidtil ansaaes for særegne for Hvirveldyrenes og Leddyrenes Muskler. De to seröse Sække have en *Epithelialbeklædning*, der bestaaer af de samme mosaikagtigen, sammenföiede Celler med Kjærner, som de höiere Dyrs.